

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

57. An in casu præcedentis quæstionis possit adversus exemptos
procedere per censuras.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

P Ollæ censuit Salcedo in add.ad practicam Bernardi Dias c. 3. litera A. S. punire, & post eum vir è Societate Iesu doctrinæ eximia Thomas Sanchez de Matrim. lib. 7. dist. 33. n. 21. cum quod non agatur de Privilégio Exemptionis, sed de Matrimonii iustificatione, quod ad ordinarii officium spectat. e. 1. de Cor. ver. Cuiusq. Tum quod ordinatio omnino Jusdictio competat adversus extraneos, & exemptionis Jurisdictionem suam impedit. Innoc. c. dilecti in fin. de punit. Steph. Anfri. de Potestate Seculari super Ecclesiæ n. 23. Roias al. de Haretis p. t. n. 155. & seqq. idque Roias loco jam laudato saepè præxim deduxisse refert, cum vicarius munere fungetur adversus quosdam Canonicos Exemptos, ac ordinis divi Bernardi Monachos, qui quoque exemptioni sunt, concessa enim Jurisdictione, omnia eo concessa censentur, sine quibus Jusdictio commode exerciti non potest. s. 2. ff. de Jusdict. omn. And.

QVÆSTIO LVII.

An in casu præcedentis quæstionis possit aduersus Exemptos procedere per Censuras.

Videatur posse: quia qui Jurisdictionem haberet, excommunicandi etiam potestatem habens, ut Salcedo in præcedenti quæstione laudatus resolvit, alioquin enim si excommunicare, suspendere, interdicere non posset, Ecclesie armis deft. curus Jurisdictionem quam habet, exercere non potest. h. 2. ff. de Jusdictione om. Ind. c. Pastorales c. Præterea, de officiis leg. Cum & jure dispositum videamus habentem nudam ministrium, posse in impedientes Ministerii sui exequitionem censuris ferire, ne alioquin ei inutilis sit e. usmodi commissio. glo. c. super q. verb executorum & c. ex literis verb. se subdelegatus & c. fin. verb. commissum de offi. del. D.D. in c. 1. de Privil. m. 6. Quod restringe, nisi tales sint Exempti, qui privilegio speciali excommunicari, suspendi, interdicere non possint, ut inter multis habet Societas Iesu, & mendicantium Ordines: quam restrictionem sublimito, nisi ejusmodi privilegii derogetur per Concessio- nem ut per ejusmodi Censuras procedere possint, veluti latius variis in casibus no- villimi Juris Conc. Trident. ostendit Thomas Sanchez de Matrimonio li. 7. dist. 33. num. 23. Gambara de officiis leg. li. 8. c. ultimo n. 77. Enriques de Indulgentiis lib. 7. c. 25. n. 7.

Porò in casibus quibus Episcopus non poterit procedere per censuras aduersus exemptos, ita privilegiatos, licebit ei procedere per eorum depositionem aut in actius Monasterium collocationem, alisque personis Canonicis. Sanchez. d. dist. 33. num. 23. quod notandum esse, ad intelligentiam Conc. Trident. refert Thomas Sanchez d. n. 23. Quippe quod Conc. Trident. multis in casibus concedat Episcopis potestatem procedendi per Censuras aduersus specialiter à censuris exemptos, mul- tis etiam in casibus simpliciter subiicit exemptos Episcopis, v. g. quo ad publicas processiones, quo ad componendas controversias præcedentiarum, & similes, in quibus non adiicitur facultas procedendi per Censuras, proinde iis in casibus pote-

ri Episcopus alii p̄c̄is, Censuris exceptis, procedet, atque ita occurritur obiectu
ni suprascriptæ, licet enim habens Jurisdictionem in foro externo spiritudem poli
excommunicare, & cæ:ta expl. care, sine quibus Jurisdictione exerceri non potest, ha
tamen intellectum habet, nisi per speciale Privilegium ligata sit potestas, quo adal
quim speciali poenam, ideoque non erit frustranda eogendi potestas, quia poten
tialis p̄c̄is Canonis, & ita concludit Thom. Sanchez. d.n. 23, per tot.

Q U E S T I O L V I I I .

Privilégia Exemptiorum an eximant Exemptos à Jurisdictione
inquisitorum hæreticæ pravitatis.

Respondeo non eximere. *Lap. alleg. 195.* Ratio est, quia Pontifex subiicit op̄q.
cumque potestatis inquisitorum hæreticæ pravitatis, non obstantibus priuilegiis
concedendis. cap. officium §. denique de Hæreticis, quo sit, ut nisi Pontifex sp̄ciale
huic Constitutione deroget, Exempti inquisitoribus hæreticæ pravitatis subiecti,
Lap. d. alleg. 105. quod restringitur in exemptionibus concessis ordinibus. Dicimus
enim cap. officium loquitur de personis, non verò de ordinibus, inter quosq;
diversa est ratio, ne aliquis de privilegiis in 6. *Lap. d. alleg. 105.* in fin. sed solet Pontificis
in facultate qua concedit Episcopis seu aliis hæreticæ pravitatis Inquisitoribus ap
ponere claufulam hanc: cum plena, & omnimoda autoritate contra omnes & signis
utrinque sexu Laicos & Seculares, & quorumvis ord. etiam Alendarium regnum,
etiam à Jurisd. sua quomodo libet exemptiones immediatè subiectos inquirendi, & praedicti
bus legitimis iudicis carcerebibus mancipandi: atque haec facultas data est Ordinario
Leodiensi: plura hac de re videantur que scripti alio in loco, de Jurisd. ord. in Ex
emptos Tom. 2, part. 2. de Conservatoribus, quest. 5. & alibi.

Q U E S T I O L X X .

Ecclesia quando vel Episcopo, vel alteri Prælato subiecta presumuntur?
1. Omnes Ecclesie presumuntur subiecta 2. Fallit in n. 2.
Episcopo.

Licit Ecclesiæ sitæ intra limites Diocesis Episcopo subiectæ presumuntur. *comus*
Basilica 16. q. 7. c. constitutus de Relig. domibus, non tamen id obtinet in Ecclesiæ
sitæ intra limites Jurisd. aliorum Prælatorum. *c. sub. de offic. arc. Lucas de Penna l. 3. p. 4.*
supt. 137. C. de parva publicisti 10. Menoch. l. 6. pref. 72. n. 1. nisi concurrant alia qua
subjectionis presumptionem inducent, ut sunt perceptio decimatorum, assignatio
congruae portionis, subiatio onerum: haec enim donant Ecclesiæ subjectionem.
Far. Dec. 102. n. 8. p. 1 c. de Monachis de prebend. e. avaritia eodem Lambert. de Jure Par.
art. 1. q. 10. Princip. n. 3. par. 2. n. 4. 7. & 8. vers. Quartum ponit dubium.
3. Subiecto ex quibus conjecturis presumuntur.
Secunda, Ecclesiæ presumuntur subiecta alteri, cum solvit Cathedricum. *cap.*
U. d. 2. 10. quest. 3. Lucas d. loco. pref. 138. Menoch. d. pref. 72. n. 2.

Tertio